

na primjeru malih stvari

Andrija DABOVIĆ

SPLIT

Naša turistička ponuda u cjelini nije baš tako mala ni siromašna iako je možda tu i tamo bez neke veće tradicije, ugodnosti i sluha, pa je zbog toga ponekad u krizi ili je sama sebi proturiječna, prvenstveno u potpunosti izvjesnih kapaciteta, dobiti i tome slično.

A današnji moderni turizam sve više i drugačije postavlja svoje zahtjeve i teži k jednostavnosti, brzini, neopterećenosti, korisnosti odmora u što je moguće ugodnijem, prirodnom ambijentu. Takvi zahtjevi potiskuju onaj tzv. »klasičan« turizam s mnoštvom utega, prepreka, uštirkanosti, spčnosti i sličnim što nameće i sam način smještaja u krupnim i velikim turističkim objektima koji više liče na neka fabrička zdanja nego na kuće za pravi odmor.

U potvrdu ovoga mogli bismo navesti mnoštvo primjera koji nedvosmisleno potvrđuju da suvremeni turista sve više traži razna kampovanja i slične sadržaje kako bi svoj odmor proveo što udobnije, što korisnije, i vrednovao svoje raspoloživo vrijeme onako kako to on želi i može (jer najčešće nisu i samo i isključivo u pitanju cijene usluga). A imati smisla i sluha za ove i ovakve tendencije turizma, znači tražiti i iznaći nova rješenja koja će doprinijeti ne samo bržem razvoju turizma nego i daleko većoj potražnji na turističkom tržištu.

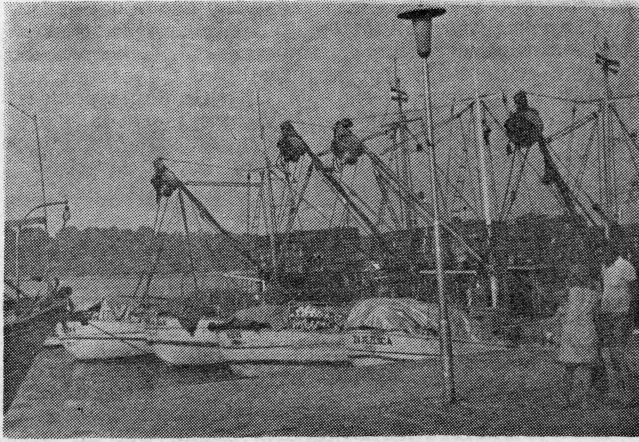
I za ovo imamo brojne primjere koji nedvojbeno potvrđuju što turisti žele i traže i čime sve računaju. Iz razgovora s direktorom turističkog naselja »Solaris« Zlatkom Floridanom i Vjekoslavom Plovanićem, šefom recepcije turističkog naselja »Solaris« u Poreču, kao i s drugim iz OOUR, naselja »Solaris«, evidentan je njihov rad i **prilagodavanje** suvremenim turističkim zahtjevima, i stoga njihovi uspjesi nisu mali u okviru udruženoga turističkoga preduzeća »Rivijera« u Poreču.

Bez obzira na činjenicu što turističko naselje »Solaris« u svcmc sastavu ima tzv. naturistički turizam (kao modernu, suvremenu tendenciju) koji ne privlači svakoga turista, ipak je činjenica koja potvrđuje da znanjem, zalaganjem, radnim elanom i entuzijazmom svih radnih ljudi ovoga kolektiva, uspjesi poslovanja iz godine u godinu prevazilaze očekivanja. Rekli bismo samo to da ima pojedinih stranih (pa i domaćih) turista koji ne samo što redovno svake godine dolaze u naše je na odmor, nego se pojedinci zadrže čak i cijelu ljetnu sezonu.

Što je to što privlači goste? Možda je to sadržaj smještaja u malim vilama, bungalovima i sl. objektima u ambijentu šume i tišine, sunca i čistog mora što čini odmor ugodnim. Tu je prije svega svakodnevna

Poreč — pogled na luku

Ribarske kočice u Poreču

briga za tzv. »male stvari«, tj. za sve ono što bi se moglo nazvati malim, a neodložnim potrebama svakoga pojedinca, ma da je tih pojedinaca, gosti, zaista mnogo, naročito u punoj sezoni (naselje može da primi preko tri tisuće gostiju). Dakle, organizacija rada i poslovanja »Solarisa« je izvanredna, pa kad se tome doda briga, pažnja i sve moguće usluge osoblja, onda je upravo to ono što sačinjava sadržaj. Ako na čitavom kompleksu naselja vlada besprijeborna čistoća, bez mušica i bilo kakvih insekata, ako na tome prostoru ne možete naći otpatke, ako u klozetima kamp-naselja vlada besprijeborna čistoća, a u okolišu raste cvijeće i sl., pa ako na primjer imate bilo kakvu manjkavost i znate da će se odmah tu stvoriti uslužno lice i pomoći vam, onda to dovoljno jasno potvrđuje zašto i zbog čega su turisti zadovoljni i što ih tu privlači.

Ali ni to nije sve. Turistima stoje na raspoloženju i sportski rekviziti: čamci na vesla, gondole, jedrilice, motorni i drugi čamci, bicikle, itd. te uređeni tereni za razne sportske aktivnosti što sve uspješno obogaćuje tzv. aktivan odmor, a sve to uz minimalne naknade. I zabavni život ima svoj sadržaj uz dobru

džez-muziku, ples, razne igre, izbor mis-plaže i sl. Cijene pansionskih i van pansionskih usluga su veoma pristupačne, a hrana (obroci ručak — večera) i količinski i kvalitetno u potpunosti zadovoljava. Ako je na primjer, porcija ražnjića 28 d. ili slični specijaliteti što stoje najviše 32 d. onda je to sasvim umjerena cijena kojoj ne može biti prigovora.

Kad se imaju u vidu te i slične činjenice, nije bitno isticati ili prognozirati »žetvu«, jer sasvim je jasno da se očigledan uspjeh u poslovanju postiže i postiže ako naselje »Solaris« ne zna za gubitke, krize, ako ono privlači turiste i sezonu ne svodi na ona dva-tri mjeseca najviše, nego radi gotovo punih pet i pol mjeseci, pa i više što ovisi o vremenskim prilikama. Iskustvo naselja »Solaris« sigurno bi moglo poslužiti kao primjer poslovanja i ponekim drugim našim turističkim naseljima koji ni približno ne pružaju jednu takvu sadržinu rada (a ima ih koji predstavljaju i ružnu sliku našega turizma), a često »plaću« za gostima, čude se što su se našli u krizi i tome slično. Ni turističko naselje »Solaris« nije staro naselje, ono je počelo da se razvija negdje 1972. godine, ali ugostiteljski radnici OOUR naselja i osoblje jest onaj činilac koji je upravo stvorio i stvara sve uslove za najudobniji odmor svojih gostiju, a posebno njihova prijaznost prema gostu i ponašanje u svakom slučaju je samo za pohvalu.

I malo se gdje može naići na primjer da izvan sezone, mnogi ugostiteljski radnici naselja, svojim dobrovoljnim radom uređuju naselje, popravljaju uređaje, čiste i dotjeruju plaže, grade parkiralište, terene i sl., i to sve bez nekih novih investicionih ulaganja. I stoga treba odati priznanje tim ugostiteljskim radnicima koji tako visoko cijene svoj rad i doprinose našem turizmu i njegovu ugledu u cjelini.

Uz takvo angažiranje za svoje potrebe, među svojim gostima oni nađu načina da propagiraju i naš turizam inače. Za Dubrovnik i njegove historijske spomenike kulture, za turističke mogućnosti toga grada, nalaze načina i postižu pažnju svojih gostiju i spremni su im pružiti sve informacije. Takva vrsta »suradnje« sigurno doprinosi napretku, jer izlazi iz okvira »učahurenosti« i gubi onaj provincijalizam i skučenost na planu uzajamnosti. O tzv. »malim stvarima« u naselju »Solaris«, kojima oni pridaju punu pažnju, mnogo bi se još toga moglo reći, jer sve to čini i smisao i sadržaj jednoga zavidnog turističkog poslovanja.

